



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: M. H.**, zastoupen Mgr. Vojtěchem Fořtem, advokátem, se sídlem Npor. O. Bartoška 15, Domažlice, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 237/2003 - 38 ze dne 18. 11. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 237/2003 - 38 ze dne 18. 11. 2004, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2003, č. j. OAM - 6035/VL - 11 - 19 - 2003, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel opírá kasační stížnost o skutečnost, že krajský soud nesprávně vyhodnotil situaci v zemi stěžovatelova původu a jeho osobní poměry. V zemi stěžovatelova původu je špatná hospodářská situace, stěžovatel byl delší dobu bez zaměstnání, tedy bez jakékoli možnosti zajistit si základní lidské potřeby. Následně zaměstnání sice získal, ale výdělek neuživil stěžovatelovu rodinu. Stěžovatel si tak půjčil peníze, které potřeboval na léčení svého

syna, půjčené peníze však nemohl vrátit, a proto mu začali vyhrožovat věřitelé. Stěžovatel se obával o svůj život a z tohoto důvodu a nadto s ohledem na složitou ekonomickou situaci požádal v České republice o udělení azylu. Kromě toho stěžovatel namítá, že žalovaný stejně jako krajský soud neměl při svém rozhodování k dispozici všechny podklady a stěžovateli nebyla dána možnost se ve věci vyjádřit. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel žádá o přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti.

Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti; setrvává na svém závěru o zjevné nedůvodnosti stěžovatelovy žádosti podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel již od počátku řízení o udělení azylu poukazoval na ekonomické problémy a potíže s věřiteli, od nichž si půjčil peníze, které pak nemohl vrátit. Pokud jde o obavy pro případ svého návratu do země původu, tu se stěžovatel vyjádřil tak, že má obavy z věřitelů. Jinak byla stěžovatelova argumentace v řízení před žalovaným založena na týchž skutečnostech, které nyní uvádí v kasační stížnosti. Žalovaný shledal stěžovatelovu žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu a v tomto směru vydal dne 8. 12. 2003 rozhodnutí. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž namítal v zásadě tytéž skutečnosti, jako ve správním řízení a nyní v kasační stížnosti; stěžovatel namítal též procesní vady v řízení před žalovaným, které měly spočívat v neúplných skutkových zjištěních učiněných žalovaným. Krajský soud shledal aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu důvodnou, neshledal ani namítaná procesní pochybení a žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 2. 12. 2004, ten jej napadl kasační stížností dne 14. 12. 2004.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost je přípustná, neboť jí stěžovatel míří na nesprávné posouzení právní otázky ohledně splnění podmínek pro zamítnutí stěžovatelovy žádosti jako zjevně nedůvodné (jde tedy o kasační důvod subsumovatelný pod § 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), kromě toho z obsahu kasační stížnosti vyplývá i uplatnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vad řízení před žalovaným spočívajících v nedostatku podkladu rozhodnutí, pro které mělo být jeho rozhodnutí zrušeno. Navíc stěžovatel namítá i obdobnou vadu řízení před krajským soudem. V těchto důvodech je kasační stížnost přípustná.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a na základě řádně a přípustně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel (v tomto případě stěžovatel) neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod (písm. a/), nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště (písm. b/). Pokud stěžovatel v průběhu správního řízení setrval

na konstataci důvodů, pro které o azyl požádal, jež spočívaly v obavách z věřitelů, kteří po stěžovateli vymáhali zpět půjčené peníze, a v poukazování na špatné životní podmínky v zemi jeho původu, pak tato tvrzení objektivně nesvědčila o tom, že by mohl být v zemi svého původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ani že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Stěžovatel v průběhu řízení před žalovaným neuvedl, že by hodlal uplatňovat politická práva, že by mu v tom bylo bráněno a že by dokonce byl za jejich uplatňování pronásledován. Stěžovatel rovněž nepoukazoval na skutečnosti, které by jakkoli mohly odůvodnit jeho případné obavy z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pronásledováním je totiž ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu ve znění účinném v době rozhodování žalovaného třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Poukazoval-li tedy stěžovatel v průběhu správního řízení i v žalobě ke krajskému soudu na údajné útoky ze strany soukromých osob, pak podmínka udělení azylu, jež by s těmito útoky souvisela, by v takovém případě mohla být splněna teprve tehdy, pokud by tyto útoky byly realizovány v přímé souvislosti s uplatňováním politických práv a svobod ze strany stěžovatele (§ 12 písm. a/ zákona o azylu) nebo z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 písm. b/ s. ř. s.), přitom v obou případech by stěžovateli právě z uvedených důvodů nebyla ze strany příslušných orgánů v zemi jeho původu poskytnuta ochrana, pokud by taková ochrana byla v daném případě potřebná a pokud by stěžovatel hodlal této ochrany také fakticky využít. V takovém případě by tedy rozhodným důvodem pro udělení azylu mohla být skutečnost, že by stěžovatel byl vystaven útokům ze strany soukromých osob, dožadoval by se ochrany u příslušných orgánů v zemi svého původu a tyto orgány by mu ochranu neposkytly, přitom neposkytnutí ochrany by mělo přímou souvislost právě s nedostatečnou loajalitou stěžovatele ke státním orgánům v zemi jeho původu, k exekutivě, ke společenskoekonomickému zřízení, k politické reprezentaci apod. Tak tomu však v daném případě nebylo, neboť stěžovatel se na příslušné orgány v zemi svého původu neobrátil; nelze tedy dovozovat, že mu v jeho situaci záměrně nepomohly.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ve stěžovatelově případě tedy byly důvody k aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Posoudil-li tuto právní otázku Krajský soud v Ostravě shodně, pak v tomto jeho posouzení Nejvyšší správní soud nezákonnost neshledává.

Dále stěžovatel namítá nedostatek podkladů pro rozhodnutí žalovaného; totéž namítá ve vztahu k rozhodování krajského soudu. Pokud jde o rozsah dokazování, jak jej uskutečnil žalovaný, pak podle § 34 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je možné k dokazování použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci, provádění důkazů přísluší správnímu orgánu, přitom účastník řízení je povinen navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy, které jsou mu známy. Správní orgán přitom podle § 32 odst. 1 správního řádu musí zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí; není přitom vázán jen návrhy účastníků. Stěžovatel své námítky proti rozsahu dokazování a podkladu rozhodnutí žalovaného ponechává pouze v obecné rovině, aniž by konkrétně specifikoval, o jaké konkrétní neúplné podklady se jednalo, v jakých otázkách měl žalovaný dále přesněji a úplněji skutkový stav zjišťovat a co mělo dle stěžovatele ze zjištěných podkladů vyplynout. Ze samotného správního spisu přitom žádná neúplnost podkladu rozhodnutí žalovaného

nevyplývá. Žalovaný neměl povinnost vést dokazování směrem, který by přesahoval stěžovatelova tvrzení učiněná v průběhu správního řízení, důkazy, jaké si pro své rozhodnutí opatřil, byly dostatečným podkladem pro důvodnou aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Tato námitka tedy rovněž důvodnou není.

Totéž platí ohledně námítky směřující do rozsahu dokazování prováděného krajským soudem. Za situace, kdy stěžovatel v žalobě žádné návrhy na dokazování neučinil a kdy krajský soud shledal dostatečným dokazování v tom rozsahu, jak je provedl žalovaný, nebylo třeba další dokazování provádět. Nadto Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatel ani nyní v kasační stížnosti nespecifikuje, jakým směrem měl krajský soud dokazování doplňovat a jaké další podklady si měl opatřit. Ani tato námitka stěžovatele tedy není důvodná.

Pokud jde o stěžovatelovo tvrzení obsažené v kasační stížnosti, podle něhož se „nemohl ve věci vyjádřit“, pak není zřejmé, zda stěžovatel tuto skutečnost namítá ve vztahu k řízení před žalovaným či ve vztahu k řízení před soudem. Pokud však tuto námitku stěžovatel uplatňuje proti řízení před žalovaným, pak jde o námitku nepřipustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť taková námitka nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, ačkoli v jejím uplatnění stěžovateli žádná skutečnost nebránila. Proto se jí Nejvyšší správní soud nemohl zabývat. Pokud je tato námitka uplatňována proti řízení před krajským soudem, pak se sice jedná o námitku přípustnou, nikoli však důvodnou. Není zřejmé, kdy a jaké vyjádření stěžovatel před krajským soudem hodlal učinit, když netrval na nařízení ústního jednání; právě při němž by se stěžovatel mohl nad rámec své žaloby a jejího doplnění u soudu vyjádřit. Podmínky pro rozhodnutí věci krajským soudem bez jednání byly přitom splněny. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání mimo jiné tehdy, jestliže s tím účastníci souhlasí. Předpoklad souhlasu je dán také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy soudu k vyjádření se k takovému záměru svůj nesouhlas. Výzva krajského soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. s poučením o důsledcích marného uplynutí lhůty dvou týdnů byla stěžovateli doručena dne 5. 10. 2004. Ve lhůtě ani po jejím uplynutí se stěžovatel k této výzvě nevyjádřil, a tedy předpoklad souhlasu stěžovatele s rozhodnutím věci bez jednání byl splněn. Proto Nejvyšší správní soud ani tuto námitku neshledává důvodnou.

Žádná z řádně uplatněných a přípustných námítek stěžovatele tedy není důvodnou. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu